

УДК 368

DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.10.10>**Андрій Рудковський,***аспірант кафедри господарського права та господарського процесу**Інституту права**Київського національного університету імені Тараса Шевченка*

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ ЯК РЕГУЛЯТОР СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Проаналізовано історію становлення ринку страхових послуг за часів незалежності України. Розглянуто перші законодавчі здобутки стосовно закріплення чинних норм у сфері страхування. Виявлено недоліки та головні причини, що зумовили появу недобросовісних компаній на ринку страхових послуг. Здійснено аналіз перших «прогалин» у тогочасних законодавчих актах і спроби унеможливлення їх настання у майбутньому. Особливо звернуто увагу на Декреті КМУ «Про страхування» від 10 травня 1993 р. та Закон України «Про страхування» від 7 березня 1996 р., на створення «СПЛІТ регулятора» та його вплив на ринок страхових послуг. Вказано позитивні аспекти стосовно змін і запровадження нового регулятора та його позитивний вплив у майбутньому на рівень надання страхових послуг. Розглянуто думки безпосередніх суб'єктів ринку страхових послуг – страховиків із погляду очільників страхових компаній стосовно запровадження вимог Solvency II (Директиви ЄС). Проаналізовано досвід зарубіжних країн, які вже запровадили зміни у вітчизняних ринках страхових послуг і використовують пруденційний нагляд. Визначено ряд переваг і можливостей для залучення інвестицій і появи іноземних компаній на ринку страхових послуг України.

Також зосереджено увагу на ефективній формі нагляду – пруденційному нагляді, який зарекомендував себе в банківському секторі з найкращого боку. Звернуто увагу на положеннях і стандартах Solvency II (Директиви ЄС) та її складників, а саме компонентях, із котрих вона складається. Розглянуто ряд публікацій і нормативних документів міжнародних організацій і державних регуляторів страхової діяльності, які зазначають на доцільності запровадження нових стандартів і вимог на ринку страхових послуг, оскільки чим більше високих стандартів і прозорості у компаніях-страховиках, тим кращий рівень надання послуг і сумлінніше виконання вимог перед клієнтами.

Ключові слова: страховик, страховий ринок, пруденційний нагляд, законодавча система.

Постановка проблеми. Ринок страхових послуг відіграє дуже важливу роль щодо наповнення фінансових надходжень до податкової системи будь-якої країни. Учасники ринку страхових послуг, звернувшись до страховиків, надалі забезпечують свої можливі збитки та ризики їх настання та знімають додаткові збитки з боку держави, але безпосередньо цей ринок послуг повинен надавати гарантії своїм споживачам і задовольняти їхні потреби та в будь-який час застерегти від можливості настання негативних подій, від яких намагаються захистити себе страхувальники.

Постає ряд питань стосовно самих страховиків, а саме щодо рівня їхніх капіталів і загалом можливості погашення тих збитків, які передбачені в договорах страхування, оскільки, як показує практика, клієнти-страхувальники звертають увагу на вигідні відсотки та додаткові пропозиції, що пропонуються їм під час підписання договору страхування. Все це може зіграти «злий жарт» у разі настання певних подій, передбачених договором.

Останні дослідження цієї тематики були розроблені такими вченими, як М.М. Гнатюк, О.С. Журавка, О.В. Козьменко, Н.Б. Пацурія, Н.В. Ткаченко.

Мета статті – розглянути шлях щодо попередження й унеможливлення настання негативних наслідків для страхових компаній крізь призму появи нового мегарегулятора – Національного Банку України – та використання форми нагляду, запозиченої на ринку банківських послуг (пруденційного), а також подальше закріплення цієї форми на законодавчому рівні та доцільність запровадження стандартів, які вже сьогодні працюють на страховому ринку країн учасниць Європейського Союзу (ЄС) та України.

Виклад основного матеріалу. Ринок страхових послуг в Україні сьогодні проходить через своєрідний етап трансформації у сфері нагляду та регулювання. Відповідно до нещодавніх змін Верховна Рада у другому читанні підтримала Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів

України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг» від 12 вересня 2019 р. № 79-ІХ. Ухвалений депутатами Закон є результатом спільної роботи регуляторів фінансового сектору і міжнародних експертів. Закон приводить регулювання та нагляд у небанківському фінансовому секторі у відповідність до міжнародних стандартів.

Ухвалення законодавства, важливого для забезпечення розвитку фінансових ринків, зокрема закону про «спліт», є також одним із пунктів меморандуму співпраці з МВФ у рамках програми stand-by [1].

Таким чином, Україна надала згоду на впровадження міжнародних стандартів і норм на ринку страхових послуг задля його подальшого розвитку та й загалом істотних змін у реорганізації щодо регулювання та нагляду за ним з боку держави.

Згідно із законом нагляд і регулювання ринку страхових, лізингових і факторингових компаній, кредитних спілок, бюро кредитних історій, ломбардів та інших фінансових компаній з 1 липня 2020 р. перейдуть до НБУ, тоді як НКЦПФР займеться регулюванням недержавних пенсійних фондів і фондів фінансування будівництва, а також фондів операцій із нерухомістю. Як повідомляла УНІАН, регулятори фінансового ринку України не очікують масових банкрутств гравців страхового ринку з введенням у дію закону про «спліт» у липні 2020 р., бо сам по собі «спліт» ніяких проблем для ринку не передбачає [2].

Чи дійсно буде так, як зазначено, нині важко відповісти, оскільки зміни будуть суттєвими, а вимоги – вищими. Так, наприклад, від компаній страховиків вимагатимуть забезпечити прозорість структури власності, відкриття кінцевих бенефіціарів. Також:

- за діяльність компанії відповідатиме безпосередньо її власник;
- нові вимоги до системи управління ризиками, заснованій на бізнес-моделі та профілях ризику компанії;
- посилення вимог до оцінки вартості активів, до формування резервів, капіталу та його структури, вимоги до обліку та звітності страховиків, зовнішнього аудиту та розкриття інформації.

Всі ці вимоги однозначно змінять ситуацію на ринку страхових послуг, найголовніше питання: чи зможуть страхові компанії працювати далі? Якщо точніше, то яка саме кількість страховиків зможе відповідати цим новим вимогам?

Стосовно вищезазначеного варто звернутися до власного досвіду України під час становлення ринку страхування наприкінці

минулого століття. Саме тоді страхувальники зіштовхнулися з великою кількістю шахраїв-страховиків, які працювали на ринку страхових послуг і мали всі документи, що дозволяли їм проводити страхову діяльність. Саме ті роки завдали значного збитку як кожному з учасників страхового ринку, так і загалом самій державі. Значна кількість компаній-страховиків не мала достатнього рівня капіталу й активів на погашення тих збитків, яких зазнали клієнти. Навіть поява такого органу, як Укрстрахнагляд, не допомогла у позитивному формуванні ринку страхування, оскільки контролю на належному рівні за страховими організаціями не було. Впродовж 1991–1995 рр. було створено чималу кількість страховиків, але їхня діяльність не відповідала належному рівню надання страхових послуг. Ситуації, пов'язані з неплатоспроможністю страховиків перед страхувальниками, були поширені. Бували випадки, коли коштів страхових фондів не вистачало, аби покрити необхідні збитки, передбачені умовами страхового договору. Згодом, намагаючись вирівняти становище на ринку й уникнути надалі утворення страховиків-пірамід, було відкликано приблизно 280 ліцензій страхових компаній.

Слід також зазначити, що в економічно розвинутих країнах основними вхідними бар'єрами до страхового ринку є ліцензування і нормативи щодо статутного капіталу (платоспроможності страховиків). З огляду на невисоку вартість ліцензій і не значні вимоги регуляторних органів до страховиків ліцензування виконувало вторинну роль при формуванні вхідних бар'єрів. Основним стримуючим чинником є нормативи власного капіталу для страхових компаній.

У 1993 р. починаються реальні дії щодо забезпечення прав та інтересів споживачів страхових послуг і добросовісних страховиків – видається Декрет Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) «Про страхування» від 10 травня 1993 р., а у липні – Постанова КМУ «Про ліцензування страхової діяльності». Ці два документи передбачали створення системи державного регулювання та нагляду за страховою діяльністю, включаючи реєстрацію страхових організацій і ліцензування цієї діяльності, створення відповідного органу виконавчої влади – Комітету у справах нагляду за страховою діяльністю.

Декрет припинив існування Державної комерційної страхової організації, і на її базі була створена НАСК «Оранта», головним акціонером якої залишилася держава. Декрет «Про страхування» також законодавчо закріпив створення Ліги страхових організацій України, що юридично була створена

10 квітня 1992 р. відповідно до установчого договору, який підписали керівники чотирьох страховиків: Укрдержстраху (голова Правління Груша С.Г.), СК «Саламандра» (голова Правління І.Е. Масалов), СК «Енергополіс» (голова Правління В.П. Махно), СК «Україна» (голова Правління В.І. Камшиков), яка сьогодні вже об'єднує більше як 130 страхових організацій.

Наприкінці 1993 р. стало зрозуміло, що Декрет «Про страхування» визначив лише контури нормального страхового ринку, і перед страховиками України постало завдання виробити цивілізовані законодавчі норми, насамперед із погляду надійності та гарантованості для страхувальників. Так почалася робота над проектом Закону України «Про страхування» [3].

Незважаючи на негативні моменти з прийняттям Декрету, страховий ринок України все ж отримав реальний поштовх до подальшого становлення і розвитку [4, с. 91].

Наступним важливим кроком стала розробка та прийняття Закону України «Про страхування» від 7 березня 1996 р. Його завданням був максимальний захист інтересів осіб, які пов'язані зі страховою діяльністю. Головним надбанням Закону «Про страхування» є те, що він встановив основні принципи регулювання страхової справи в державі та слугує джерелом для напрацювання інших законодавчих актів, покликаних розвивати і доповнювати основні його положення. Закон створив реальні передумови для здійснення заходів, що забезпечують захист майнових інтересів усіх учасників страхових відносин [5, с. 50].

Отже, Законом було закріплено на законодавчому рівні такі важливі норми, як:

- мінімальний розмір статутного фонду страхової компанії – мінімальний розмір статутного фонду страховика, котрий займається видами страхування іншими, ніж страхування життя, встановлюється в сумі, еквівалентній 1 млн євро, а страховика, який займається страхуванням життя, – 10 млн євро за валютним обмінним курсом валюти України;

- введення (встановлення) маржі платоспроможності на рівні 25–30% від суми премій і виплат за звітний період;

- розмежування процедур ліцензування страхування життя і страхування ризиків;

- введення поняття «технічних» і «математичних» резервів і вимог щодо відповідності цим резервам зобов'язань страхових компаній;

- встановлення показника «зароблено» премії, в основу якої було покладено мето «однієї четвертої» від одержаних премій;

- надання права наглядовим органам проведення санації, ліквідації та реорганізації страхових компаній;

- посилення вимог до ліцензування;

- збільшення частки можливої участі іноземних страхувальників із 20 до 50%;

- заборона використання коштів страхових резервів і ресурсів, одержаних у кредит і під заставу, а також нематеріальних активів для формування статутного фонду страхової організації тощо.

Починаючи з 1996 р. істотно посилювалися вимоги уповноваженого органу (Укрстрахнагляду) до платоспроможності, ліквідності, резервування, структури активів і до інвестиційної політики страхових компаній. З цього року страховики в обов'язковому порядку повинні були по кожному виду страхування розробляти правила страхування і затверджувати їх у контрольному органі [4, с. 92].

Після вступу у силу Закону України «Про страхування» результат було відчутно одразу. Більшість компаній страховиків, які зневажливо ставилися до своїх обов'язків щодо клієнтів, не змогли відповідати новим вимогам законодавства, а саме щодо підняття статутного фонду, такі вимоги були не для всіх реальними. Також було приділено значну увагу виданню ліцензій – вимоги було підвищено, тож отримати їх було не так просто, як у попередні роки. Саме з цього нормативного акта почався процес «очищення» страхового ринку, якій був у скрутному становищі. Завдяки цим діям законодавець намагався підняти рівень платоспроможності страхових компаній, щоб вони відповідали за свої зобов'язання перед клієнтами.

Тобто, аналізуючи вищезазначену інформацію, наперед можна зазначити, що ринок страхових послуг очікує значне скорочення серед його учасників зі сторони страховиків відповідно до нових змін у законодавстві, а саме у зв'язку із Законом України «Про страхування» від 03 липня 2020 р. № 85/96-ВР. Оскільки будь-які зміни, пов'язані із запровадженням нових міжнародних стандартів із вищими вимогами, зумовлюють миттєві зміни та високі вимоги, які не під силу деяким компаніям, це призводить до фактичного виходу з ринку страхових послуг.

Хоча фахівці наводять позитивні перспективи стосовно страховиків і зазначають, що масових «чисток» не буде. Так, під час форуму FinRetail-2019 у ході панельної дискусії «Зміни – це страшно?» відбулася відкрита дискусія ринку з регулятором, під час якої директор департаменту ліцензування НБУ Олександр Бевз наголосив, що фінансовий ринок нині потребує створення такого регулятора, який би виконував як

функції із захисту прав споживачів фінансових послуг, так і консолідації регулювання у фінансовій сфері загалом. «Національний банк не має наміру проводити «чистку» на ринках небанківських фінансових послуг. Є таке цікаве упередження. Дехто вважає, що те, що відбувалося на банківському ринку, тепер станеться і на небанківському. І з 1 900 небанківських компаній, що переходять під наш регуляторний нагляд, залишиться, наприклад, 1 000. Але цього не буде. Думаю, навіть навпаки». Чиновник вважає, що кількість компаній не повинна зменшуватися, оскільки на їхні послуги сьогодні є величезний попит. «За останні 5 років кількість фінансових компаній зросла в 10 разів. Так чому ж ринок повинен скорочуватися?», – риторично поцікавився Бевз. За його словами, така задача не ставиться, НБУ взагалі планує скасувати цілий ряд вимог до небанківських компаній, що суттєво спростить правила роботи на ринку [6].

Також значну увагу необхідно приділити безпосередньо думці страховиків, так, Голова правління страхової компанії «Арсенал страхування» С.А. Авдеев розповів, що страхові компанії почали завчасно готуватися до прийняття спліту, розуміючи, що рано чи пізно це станеться. «Сьогодні Нацгоскомфінпослуг вже посилала вимоги до СК – до їх капіталу, активів, резервів тощо. Швидше за все, багатьом недобросовісним СК виконати досить серйозні вимоги не вдасться, тому вони добровільно підуть із ринку, але пересічні громадяни навряд чи це помітять. Усі ж інші учасники намагатимуться знайти додаткові ресурси, залучити акціонерний капітал для того, щоб залишатися на ринку. Загалом ринок буде змінюватися – із існуючих 250 СК, я думаю, залишиться врешті не більше 50». За словами страховика, національним страховим компаніям доведеться серйозно конкурувати з іноземцями, зацікавленими в роботі на українському страховому ринку, і тому місцевий страховий бізнес очікує від нового регулятора певної протекційної підтримки [6].

Дійсно, вищезазначена думка описує швидше реальну картину у майбутньому, адже не всі зможуть відповідати тим вимогам і стандартам, які зараз існують у країнах ЄС. Але для споживача це краще, оскільки із приходом іноземних страховиків надання послуг повинне вийти на новий рівень і надати певні нові креативні пропозиції зі сторони вже вітчизняних страховиків. Потужна конкуренція тільки провокує розвиток і зміни у позитивному напрямку. Поява нових гравців, які працюють за міжнародними стандартами, зумовить наш ринок і його учасників

запрацювати з новими темпами та відкрити нові напрями.

Думки фахівців так само збігаються у тому, що ринок страхування тільки виграє, як і загалом весь фінансовий сектор. Так, відповідно до позиції Є. Степанюк та О. Онищук: «Це дозволить впорядкувати ринок і дасть його учасникам чітке розуміння, які вимоги і підходи до них застосовуються. Перша група – кредитні установи, які мають право видавати позики, в т. ч. за рахунок залучених від населення грошей. Друга група – страхові компанії, які теж працюють із чужими грошима, а також страхові посередники. Третя – компанії, що надають фінансові послуги, але не за рахунок залучених грошей. Контроль за роботою компаній перших двох груп буде жорсткішим, адже їхня діяльність більш ризикова – вони залучають гроші від юридичних і фізичних осіб. Над ними буде встановлений повноцінний пруденційний нагляд. Контроль буде відрізнятися залежно від розміру компанії та ряду інших критеріїв. Установи будуть поділені на групи залежно від їх частки на ринку і бізнес-моделі. Від цього безпосередньо залежатиме жорсткість вимог: чим більш значущий вплив компанія має на ринок, тим жорсткіші вимоги висуватиме регулятор. Ключове слово у проекті моделі регулювання, викладеної НБУ у Білій книзі «Майбутнє у регулюванні небанківського фінансового сектору» – пропорційність. І полягатиме вона в такому. Пропорційність регулювання. Основними критеріями пропорційного регулювання стануть:

- обсяги прийнятих на страхування ризиків (підписаних страхових премій, чистих страхових премій);
- види діяльності;
- масштаби та складність бізнесу (географічна присутність, кількість страхувальників тощо).

Нацбанк очікує, що запровадження принципу пропорційності дасть такі ефекти:

- полегшення адміністративного навантаження на середні та малі страхові компанії, які забезпечують страховими послугами населення і підприємств у віддалених районах України;
- полегшення регуляторного навантаження на страховиків і підвищення конкурентного середовища для розвитку малого та середнього бізнесу;
- у разі необхідності (погіршення фінансових умов, за умов економічних національних / світових криз), своєчасні заходи й оперативне втручання регулятора в діяльність страховиків для запобігання банкрутству.

Щодо розвитку страхового ринку, то будова ефективної системи регулювання

та нагляду є підставою подальшого залучення страхового ринку до реалізації фінансової політики у соціальних напрямках діяльності виконавчої влади, як то:

- пенсійне забезпечення;
- медичне страхування;
- сільськогосподарське страхування з державною фінансовою підтримкою;
- заміна або надання альтернативи роботодавцю щодо страхування відповідальності роботодавця як частини загальнообов'язкового страхування [7].

Необхідно звернути увагу на пруденційний нагляд – основу системи пруденційного регулювання. Так, у більшості країн ЄС наглядовий процес базується на оцінці ризику, в інших – на розмірі певного параметра. **Аналіз останніх публікацій** і нормативних документів міжнародних організацій і державних регуляторів страхової діяльності дозволяє зробити висновок, що в останні роки збільшилася тенденція до нагляду на основі ризику (Risk-Based Supervision – RBS) разом із тенденцією до зростання конкуренції та надання регуляторами більшої свободи дій страховим компаніям. Діагностичні моделі оцінки ризику є частиною наглядового процесу в Австралії, Канаді, США, Нідерландах, Швейцарії [8].

Звичайно, говорячи про міжнародні стандарти, варто взяти до уваги вимоги Solvency II, які допоможуть встановити нові стандарти та набагато кращий рівень надання послуг для споживачів, тому що відтепер система звітності та достатності капіталів компаній страховиків буде прозорою та змусить учасників ринку дотримуватися нових правил.

Solvency II складається із трьох компонентів (pillars):

Компонент 1 визначає кількісні вимоги (наприклад, розмір капіталу, який повинен мати страховик);

Компонент 2 встановлює вимоги до управління, ризиків і нагляду за страховиками;

Компонент 3 зосереджується на вимогах щодо розкриття інформації та прозорості.

Компонент 1 передбачає наявність достатніх фінансових ресурсів. Кількісні та якісні вимоги застосовуються до всіх компаній і включають такі показники, як власні кошти, технічні резерви, розрахунок вимог до капіталу відповідно до Платоспроможності II (фактична маржа платоспроможності – the Solvency Capital Requirements – SCR і нормативна маржа платоспроможності – Minimum Capital Requirements – MCR).

Фактична маржа платоспроможності (SCR) – це капітал, необхідний для того,

щоб (пере)страхова компанія змогла виконати свої зобов'язання протягом наступних 12 місяців із вірогідністю принаймні 99,5%. На додаток до капіталу SCR необхідно розрахувати вимогу щодо мінімального капіталу (MCR), яка представляє поріг, нижче якого втручається національний наглядовий орган (регулятор).

Встановлення більш жорстких вимог достатності капіталу та ризик-менеджменту сприятиме зменшенню ризиків неплатоспроможності страховика, збитків споживача та дестабілізації ринку [9].

Висновки.

Як і наголошувалося, Solvency II – це фундаментальний перегляд режиму достатності капіталу в галузі 291 страхування Європейського Союзу. Основною метою є створення загальноєвропейських вимог до капіталу та стандартів управління ризиками, які будуть застосовуватися замість вимог Solvency I. Під дію Solvency II будуть підпадати усі страхові та перестрахові компанії з валовим доходом страховика більшим, ніж 5 млн євро або технічними резервами більшими, ніж 25 млн євро. Встановлення більш жорстких вимог достатності капіталу та ризик-менеджменту сприятиме зменшенню ризиків неплатоспроможності страховика, збитків споживача та дестабілізації ринку [10, с. 287].

Список використаних джерел:

1. Академія фінансового моніторингу. URL: <https://finmonitoring.in.ua/verhovna-rada-prijnyala-zakon-pro-split/>.
2. УНІАН «Закон про «спліт» не повинен призвести до масових банкрутств страхових компаній. URL: <https://www.unian.ua/insurance/10849427-zakon-pro-split-ne-povinen-prizvesti-do-masovih-bankrutstv-strahovih-kompaniy-golova-komitetu-radi.html>.
3. Філонюк О.Ф. Кроки становлення страхового ринку України або 10 років життя єдиної страхової сім'ї. URL: <https://forinsurer.com/public/03/01/16/235>.
4. Козьменко О.В. Страховий ринок України у контексті сталого розвитку: монографія. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. 350 с.
5. Бугаев Ю.С. Страховой рынок России. *Финансы*. 1993. № 6. С. 50–54.
6. Нечипоренко М. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2830161-cogocikuut-nebanki-vid-svogo-novogo-regulatora-nbu.html>.
7. Степанюк Є, Онищук О. Не такий страшний «спліт». URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/nbu.pdf?v=4.
8. Журавка О.С. Пруденційне регулювання страхової діяльності / Соціально-еко-

номічні проблеми сучасного періоду України. *Проблеми інтеграції України у світовий фінансовий простір*. 2013. № 1. С. 139–146; URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASPmeta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=sepspu_2013_1_19.

9. Гнатюк М.М. Створення конкурентного середовища та зменшення ризиків неплатоспроможності на страховому ринку України / Євро-

інтеграційний Портал. URL: <https://eu-ua.org/analityka/stvorennya-konkurentnogo-seredovyscha-ta-zmenschennya-ryzykiv-neplatospromozhnosti-na#2>

10. Рудковський А.Є. Стандарти правового забезпечення економічної безпеки страховиків як суб'єктів господарювання в частині забезпечення платоспроможності. *Господарське право та процес в умовах трансформації суспільних відносин* : збірник матеріалів другої Всеукраїнської наук.-прак. конф., м. Кривий Ріг, 27 вересня 2019 р. С. 287–291.

Andriy Rudkovskii. National bank of Ukraine as a regulator of insurance activities

The history of the formation of the insurance services market during the independence of Ukraine is analyzed. The first legislative achievements concerning the consolidation of current norms in the field of insurance are considered. The shortcomings and main reasons that led to the emergence of unscrupulous companies in the insurance market have been identified. An analysis of the first “gaps” in the legislation of that time, and attempts to prevent their occurrence in the future. Particular attention is paid to the Decree “On Insurance” of May 10, 1993 and the Law of Ukraine “On Insurance” of March 7, 1996. A number of opinions of scientists and specialists have been studied, emphasizing significant changes in the insurance services market. Attention is paid to the creation of the “SPLIT regulator” and its impact on the insurance market. The positive aspects of changes and introduction of the new regulator and its positive impact in the future on the level of insurance services are named.

The opinions of the direct subjects of the insurance services market - insurers, namely, the views of the heads of insurance companies regarding the implementation of the requirements of SOLVENCY II (EU Directive) are considered. The experience of foreign countries that have already introduced changes in domestic insurance markets and use prudential supervision is analyzed. A number of advantages and opportunities for attracting investments and the emergence of foreign companies in the market of insurance services in Ukraine are identified.

Also, the focus is on an effective form of supervision – prudential supervision, which has proven itself in the banking sector at its best. Attention is paid to the provisions and standards of SOLVENCY II (EU Directive) and its components, namely the components of which it consists.

A number of publications and normative documents of international organizations and state insurance regulators are considered, which indicate the expediency of introducing new standards and requirements in the insurance market, because the higher the standards and transparency in insurers, the better the level of service and conscientious compliance with customers.

Key words: insurer, insurance market, prudential supervision, legislative system.